

22.12.2017

OLTERMANNIN HIIHDON SÄÄNNÖT

Normikokoelman lyhenne

MAAVOHJEK

Peruste

MAAVTOSU

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja muut ohjeet

Voimassaoloaika

1.1.2018 lukien toistaiseksi

Laatija

MAAVEHENKOS

Lisätietoja antaa

MAAVEHENKOS

Kumoaa

HL1221/8.12.2015

Säilytys

Sähköinen arkistointi

- PVAH-järjestelmä / Pv normitietokanta

Normin muutoshistoria

Versio	Pvm	Asiakirjanro	Muutos	Laatija
1.0	22.5.2014	HK422	Alkuperäinen	Sihvonen Juhani
1.1	8.12.2015	HL1221	Päivitetty lukuja: 3-5 ja 7	Nousiainen Heikki
1.2	19.12.2017	HN899	Päivitetty lukuja: 1-4 ja 6	Nousiainen Heikki

Sisällys

OLTERMANNIN HIIHDON SÄÄNNÖT	1
1 PERUSTEET	3
2 OLTERMANNIN HIIHDON SARJAT	3
2.1 A-sarjan joukkueet	3
2.2 B-sarjan joukkueet	4
3 OSALLISTUMISPERUSTEET	5
3.1 A-sarjan joukkueet	5
3.2 B-sarjan joukkueet	5
3.3 Puolustusvoimien palkattu henkilöstö toimitsijatehtävissä	5
3.4 Toimitsijatehtävissä oleva reserviläinen	5
4 OLTERMANNIN HIIHDON SÄÄNNÖT	6
4.1 Varustus	6
4.2 Kartat	7
4.3 Ajoneuvojen käyttö	7
4.4 Viesti Oltermannille	8
5 OLTERMANNIN HIIHTOON LIITTYVÄN RESERVINHARJOITUKSEN TOTEUTTAMINEN	8
6 PALKITSEMISET	8
7 MAKSUPERUSTEET JA MAKSULIIKENNE	9
8 OLTERMANNIN HIIHDON SEURAAMINEN	9

1 PERUSTEET

Oltermannin hiihto on Puolustusvoimien vanhin kilpailu, joka on järjestetty yhtäjaksoisesti vuodesta 1951. Ensimmäisen kerran Oltermannin hiihto järjestettiin vuonna 1933. Kilpailun järjestäjinä ovat toimineet 3. divisioonan esikunta, Kaakkois-Suomen sotilasläänin esikunta, Itäisen maanpuolustusalueen esikunta ja Itä-Suomen sotilasläänin esikunta. Vuodesta 2015 alkaen Oltermannin hiihto on hiihdetty maavoimien joukko-osastojen ja reserviläispiirien välisenä kilpailuna. Järjestelyvastuu on kiertävä.

Kilpailu toteutetaan kunnioittaen Oltermannin hiihdon alkuperäisiä perinteitä, joista tärkein on viestin tuominen Oltermannille. Perinteisiin kuuluu myös, että kilpailureitti pidetään salassa reitin julkistamiseen saakka.

Kilpailujen käytännön järjestelyistä vastaavat maavoimien joukko-osastot yhdessä MPK:n kanssa. Maavoimien esikunta asettaa teknisen asiantuntijan (valvoja) ja hänen varahenkilönsä kilpailuorganisaatioon.

2 OLTERMANNIN HIIHDON SARJAT

2.1 A-sarjan joukkueet

A-sarjan joukkue muodostuu palkatusta henkilöstöstä ja varusmiehistä. Joukkueen kokoonpano on seuraava:

- johtaja (upseeri)
- varajohtaja (opistoupseeri tai aliupseeri)
- huoltaja (palkattuun henkilöstöön kuuluva henkilö tai varusmies)
- 10 varusmieshiittäjää, joista yksi on nimetty varamieheksi
- 2 ajoneuvon kuljettajaa (varusmies)

A-sarjassa kilpailevat maavoimien varusmieskoulutusta antavat joukko-osastot:

- Jääkäriprikaati
- Kainuun prikaati
- Karjalan prikaati
- Panssariprikaati
- Porin prikaati
- Kaartin jääkäriyrykmentti
- Utin jääkäriyrykmentti

- Maasotakoulu

Lisäksi A-sarjaan kutsutaan edustusjoukkueet:

- Ilmavoimat
- Merivoimat
- Rajavartiolaitos
- Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijajoukkue

A-sarjaan osallistuva Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijajoukkue muodostuu perusopintojen kadeteista ilman vuosikurssirajausta. Joukkueen kokoonpano on seuraava:

- johtaja (kadetti)
- varajohtaja (kadetti)
- huoltaja (palkattuun henkilöstöön kuuluva henkilö tai kadetti)
- 10 kadettia, joista yksi on nimetty varamieheksi
- 2 ajoneuvon kuljettajaa (varusmies tai kadetti)

A-sarjaan osallistuu maksimissaan **12 joukkuetta**.

2.2 B-sarjan joukkueet

B-sarjaan kutsutaan reserviläisjoukkueet kaikista maakunnista, pl. Ahvenanmaa:

- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Suur-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Kainuu
- Pohjois-Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Etelä-Pohjanmaa
- Satakunta
- Varsinais-Suomi
- Lappi

- Keski-Suomi
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kanta-Häme
- Uusimaa

B-sarjan reserviläispiirin joukkue muodostuu reserviläisistä. Joukkueen kokoonpano on seuraava:

- johtaja (reservin upseeri)
- varajohtaja (reservin aliupseeri)
- huoltaja (reserviläinen)
- 10 reserviläishihtäjää, joista yksi on nimetty varamieheksi
- 2 ajoneuvon kuljettajaa (varusmies tai ajoluvallinen reserviläinen)

Lisäksi B-sarjaan kutsutaan joukkueet kaikista Puolustusvoimien hallintoyksiköistä. Edellytyksenä vm- koulutusta antavien hallintoyksiköiden osallistumiselle B- sarjaan on asettaminen joukkue A- sarjaan. Joukkueiden henkilökokoonpano on vapaa.

3 OSALLISTUMISPERUSTEET

3.1 A-sarjan joukkueet

Oltermannin hiihto toteutetaan palkatusta henkilöstöstä, kadeteista ja varusmiehistä muodostettujen joukkueiden osalta kolmepäiväisenä kilpailuna. Kilpailu on joukkueiden jäsenille komennusta.

3.2 B-sarjan joukkueet

Reserviläisjoukkueiden osallistuminen ja harjoitusperusteet käsketään vuosittain MAAVTOSU:ssa.

3.3 Puolustusvoimien palkattu henkilöstö toimitsijatehtävissä

Kilpailun toimitsijatehtävissä toimivalle palkatulle henkilöstölle työajaksi merkitään tehdyt työtunnit ensimmäisen kilpailupäivän aamusta kilpailun loppuun, joka sisältää välittömän huollon. Vaihtoehtoisesti kilpailu voidaan toteuttaa sotaharjoituksena.

3.4 Toimitsijatehtävissä oleva reserviläinen

Joukko-osastot voivat hyödyntää toimitsijatehtävissä paikallisia reserviläisiä Oltermannin hiihdon suunnitteluun, valmisteluun ja toteutukseen. Paikallisissa urheiluseuroissa (esim. suunnistus-/hiihtoseura) toimivien

reserviläisten osaaminen voidaan hyödyntää mm. kilpailureitin suunnitteluun ja tiedusteluun sekä kilpailun toimeenpanossa esimerkiksi rasti-
valvojina.

Oltermannin hiihdon toimeenpanoon tarvitaan noin 10 reserviläistä. Tämä määrä vähentää vastaavan määrän Puolustusvoimien palkatun henkilöstön tarvetta.

4 OLTERMANNIN HIIHDON SÄÄNNÖT

Oltermannin hiihto toteutetaan kaksiosaisena takaa-ajokilpailuna, jonka ensimmäinen osa päättyy välimaaliiin. Toinen osa alkaa seuraavan päivän aamuna, jolloin joukkueista on jäljellä joko yksi hiihtopari ja ankkuri tai pelkästään ankkuri, joka tuo yksinään viestin maaliin.

Kaikkien joukkueeseen kuuluvien (pl. huoltaja, varamies ja kuljettajat) tulee hiihtää viestin aikana ainakin kerran. Osuusjakoa ei rajoiteta muuten, kuin että viestin tuo maaliin joukkueen johtaja (upseeri). Varamiestä saa käyttää kilpailun suorittamiseen ainoastaan Oltermannin antamalla luvalla.

Kaikki tunnin sisällä välimaaliiin saapuneet joukkueet lähtevät takaa-ajosuuteen kilpailun ensimmäisellä osalla syntyneillä aikaeroilla. A- ja B-sarja lähtee takaa-ajokilpailuun yhtä aikaa.

Ensimmäisellä osalla yli tunnin kärjelle jääneet joukkueet lähetetään yhteislähtönä liikkeelle 60 minuuttia siitä, kun ensimmäiset joukkueet ovat lähteneet takaa-ajosuudelle.

Teknisten apuvälineiden käyttäminen ennen kilpailun alkua on sallittua, mutta niiden käyttäminen kilpailutilanteessa (joukkueen viestinvienti) on ehdottomasti kiellettyä. Puhelinta saa käyttää vain terveyttä uhkaavassa hätätilanteessa.

Kilpailun kokonaismatka on 70 - 90 kilometriä.

4.1 Varustus

Oltermannin hiihtoon osallistuvat joukkueet (A- ja B-sarja) vastaavat itse joukkueen henkilökohtaisen ja joukkokohtaisen kilpailuvarustuksen varaamisesta (pl. aseet).

Henkilökohtainen kilpailuvarustus (pakollinen) on seuraava:

- palveluskäytössä oleva SA-lumipuku (lumipuvun alla käytettävä vaatetus on vapaa)
- palveluskäytössä olevat SA-kumisaappaat/SA-varsikengät
- palveluskäytössä oleva SA-pipo
- palveluskäytössä olevat SA-sukset 16 paria

- palveluskäytössä olevat SA-sauvat 16 paria
- palveluskäytössä olevat kantasiteet

Siviilimallisten suksien ja sauvojen käyttö on kielletty ml. reitin tiedusteluvaihe.

Joukkuekohtainen kilpailuvarustus (pakollinen) on seuraava:

- 4 kappaletta 25 metriä pitkiä turvaköysiä jäiden ylitysten tiedustelua varten
- heijastavat turvaliivit kaikille joukkueen jäsenille tiedustelu- ja kilpailuvaihetta varten (A-sarja punainen ja B-sarja keltainen)
- otsalamput kilpailua varten
- järjestäjän jakamat kilpailunumerot
- matkapuhelin (kaikilla viestinviejillä)
- muonitus vuorokaudeksi
- joukkueen varaamat henkilöpakettiautot peräkärriineen
- ajoneuvon tankkaukseen tarvittava luottokortti (vast.)

Kilpailun järjestäjä varaa joukkueille kaksi rynnäkkökivääriä kahdella kantohihnalla varustettuna:

- hihnoin ei saa kiinnittää pehmikkeitä
- hihnojen kiinnityksen aseeseen voi varmistaa teippauksin
- aseeseen saa kiinnittää varasommat ja -siteet

Palkintojenjakotilaisuudessa henkilökohtainen varustus on seuraava:

- maastopuku m05 talvipäähineellä
- varsikengät
- mustat nahkasormikkaat

4.2 Kartat

Järjestäjä varaa kaikille joukkueille kilpailussa tarvittavat kartat.

Joukkueet varaavat käyttöönsä kilpailualueen maantiekartat MK 1: 200 000.

4.3 Ajoneuvojen käyttö

Kilpailujoukkueet tuovat mukanaan ajoneuvonsa (2 henkilöpakettiautoa peräkärriineen/joukkue). Joukko-osastot vastaavat ajoneuvojen ja niiden kuljettajien varaamisesta alueensa reserviläisjoukkueiden käyttöön.

4.4 Viesti Oltermannille

Maavoimien komentaja, maavoimien esikuntapäällikkö tai maavoimien operaatiopäällikkö toimii Oltermannina. Hiihtoon osallistuvat joukkueet laativat viestin Oltermannille A5 kokoiselle kartongille. Viesti kuljetetaan aseeseen perässä. Joukkueen ankkuri lukee viestin Oltermannille välittömästi maaliin saapumisen jälkeen.

5 OLTERMANNIN HIIHTOON LIITTYVÄN RESERVINHARJOITUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oltermannin hiihdon järjestämismääräykset käsketään vuosittain maavoimien toimintasuunnitelmassa. Kilpailu pyritään järjestämään vuosittain eri maakunnissa ja järjestelyt voidaan käskää esim. joukko-osaston alaiselle aluetoimistolle.

Reserviläisjoukkueiden ilmoittamisesta kilpailuun sekä reserviläisten kutsumisesta/käskemisestä vastaavat ko. alueen aluetoimistot.

Ilmoituksessa on oltava sotilasarvo, nimi ja kotipaikka täydellisenä. Joukko-osastojen aluetoimistojen on varmistettava reserviläisten edustuskelpoisuus, joka määräytyy henkikirjoituspaikkakunnan perusteella.

6 PALKITSEMISET

Maavoimien esikunta vastaa palkintojen hankkimisesta ml. kaiverrukset ja kilpailun järjestäjä vastaa kunniakirjojen laatimisesta ja tulostamisesta.

Kummankin sarjan kolmen parhaan joukkueen jäsenet palkitaan henkilökohtaisella Oltermannin mitalilevykkeellä ja kunniakirjalla. A- ja B-sarjan voittajajoukkueet palkitaan ikuisesti kiertävillä Oltermannin sauvoilla.

MAAVE valmistautuu palkitsemaan Oltermanni-pienoissauvalla ne kilpailuun osallistuvat henkilöt, joilla täytyy kymmenen osallistumiskertaa joko kilpailijana, huoltajana tai järjestelyorganisaation jäsenenä. Kilpailuun osallistuvia hallintoyksiköitä pyydetään listaamaan ilmoittautumisen yhteydessä niiden henkilöiden nimet, joilla täytyy 10 tai 20 (toinen laatta sauvaan) osallistumiskertaa. Ilmoituksessa tulee olla eriteltyinä osallistumisvuodet.

7 MAKSUPERUSTEET JA MAKSULIIKENNE

A-sarjan joukko-osastojen joukkueiden kilpailuun osallistumisesta aiheutuvista kustannuksista niihin oikeutetuille (mm. päivärahat) vastaa osallistuva joukko-osasto.

B-sarjan joukkueiden kilpailuun osallistumisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa ko.alueen joukko-osaston aluetoimisto (pl. reserviläisten lakisääteiset menot, joista vastaa järjestävä joukko-osasto).

Kilpailun järjestelyvastuussa oleva joukko-osasto vastaa kilpailun järjestelykustannuksista.

Järjestämisvastuussa oleva joukko-osasto suunnittelee ja rahoittaa:

- toimitsijatehtävissä toimivien reserviläisten lakisääteiset menot ja kutsumisen/käskemisen harjoitukseen
- kilpailujoukkueiden reserviläisten lakisääteiset menot
- kilpailun järjestämisen tukitoimiin käsketyt palkatun henkilöstön mahdollisesti aiheutuvat yli- ja haittatyöt
- mahdolliset tilavuokrat
- Oltermannin hiihdon kutsuvieraiden tarjoilut
- kilpailijoille päivällisen tarjoilut

Kilpailun toimeenpaneva joukko-osasto vastaa soittokunnan tilaamisesta. Soittokunta soittaa kilpailun maalissa ja palkintojenjakotilaisuudessa.

8 OLTERMANNIN HIIHDON SEURAAMINEN

Seuraajien lukumäärä on ilmoitettava kilpailun toimeenpanovastuussa olevalle joukko-osastolle kilpailukutsun edellyttämällä tavalla. A-sarjaan osallistuvien joukko-osaston komentajia tai sijaisia edellytetään osallistumaan kilpailun seuraamiseen työtehtävien niin salliessa.

Maavoimien komentaja
Kenraalimajuri

Petri Hulkko

Maavoimien henkilöstöpäällikkö
Eversti

Petri Mattila

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU MAAV joukko-osastot
MAAV aluetoimistot

TIEDOKSI PE KOULOS
MPKK
ILMAVE
MERIVE
PVLOGLE
RVL E posti
Reserviläisurheiluliitto ry
Etelä-Hämeen Reserviläispiiri ry
Etelä-Karjalan Reserviläispiiri
Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry
Helsingin seudun reserviläispiiri
Kainuun Reserviläispiiri ry Puheenjohtaja Kalevi Valtanen
Keski-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry Toiminnanjohtaja Lauri Appelgren
Keski-Suomen Reserviläispiiri
Kymenlaakson Reserviläispiiri ry
Lapin Reserviläispiiri ry
Pirkanmaan Reserviläispiiri ry
Pohjois-Karjalan Reserviläispiirit
Pohjois-Pohjanmaan Reserviläispiiri Markku Holopainen
Pohjois-Savon Reserviläispiiri ry
Päijät-Hämeen Reserviläispiiri ry
Satakunnan reserviläispiiri ry
Raimo Mikkonen, Suur-Savon Reserviläispiiri ry
Jussi Karhila, Uudenmaan Reserviupseeri ry ja Uudenmaan Reserviläispiiri ry
Varsinais-Suomen reserviläispiiri
Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) Keskustoimisto